

Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік фармацевтика академиясы
Анестезиология және реаниматология курсы мен мейірбике ісі
кафедрасы

“Мейірбике ісіндегі менеджмент” пәні

Клиникалық басқару жүйесіндегі жағдайлық көзқарас.

Орындаған: Қазбек Ж.

Тобы: 301-МІҚ

Қабылдаған: Жумабаев Т.Ж.

Жоспары:

1 Клиникалық менеджменттің
методологиялық және
методикалық негіздері

2 Емдеу диагностикалық
үрдісіндегі және клиникалық
басқарудағы негізгі мәселелер

3 Басқару жүйесінің негізгі
бағыттары

Кіріспе

Клиникалық басқару біздің қарқынды да оңай емес уақытта жатталған жеңіл шешуге болатын оңай жұмыс емес. Араласқан жағдайда клиникалық жағдайдың әртүрлі болып келетіндігін тек қана медициналық мекеменің басшысы ғана емес, сондай-ақ әрбір емдеуші дәрігер де клиникалық менеджменттің жалпы шындығы мен көптеген үлгілердің мәнін байланыстыра білуі қажет.

-
- Кезкелген ғылымның негізі – болар уақиғаларды объективті түрде өлшеу. Ауруды диагностикалау мен емдеудің көптеген жағын ұзын саны бойынша қарап, медициналық ісшараларды емдеу барысында тиімді етіп орындауға болар еді. Көптеген бас дәрігерлер тәжірибеде клиникалық жұмыстарды ең тиімді етіп жасауды жоспарлағанымен, өкінішке орай, медицина қызметкерлерін өз нұсқауларын тура да бұлжытпай орынадата алмайды. Барлық болар клиникалық жағдайды болжап, алдын ала тиісті медициналық шараларды таңдап алу мүмкін емес.

-
- Оның сыртында бас дәрігерге нақтылы медициналық қызметкерлермен ғана жұмыс істемей, басқа да көп адамдар тобынмен айналысуға тура келеді. Медициналық қызметкерлердің үлкен тобы арасында ескеріле бармейтін көптеген әлеуметтік факторлар кездеседі, бұндайда әр адамның қажеті түгіл, аурудың көлемін өлшеу мен оның маңыздылығын анықтай беру де оңай емес.

-
- Емдік-диагностикалық үдерісті басқарудың мұндай барынша қиын жағдайы бүгінгі денсаулық сақтау саласына тән болып келеді. Шындығында басқарудың бүгінгі әдістерін пайдалана отырып клиникалық тәжірибені белсенді түрде басқаруға болады.
 - **Клиникалық тәжірибені басқаруда бас дәрігердің рөлі өте жоғары болып келеді.** Оған 90 %-на дейінгі медициналық қателерді жатқызуға болады, себебі олар медициналық қызметкерлердің біліктілік төмендігінен ғана емес, олардың басқару жүйесінің кемшілігінен болып тұрады.

Бірімен бірі байланысқан тізбектер қатынасы

- клиникалық басқару жүйесінің әр қайсысы **технологиялық тәжірибе** деп аталатын тізбектің толыққанды мүшесі ретінде негізгі іргетасын құрайды.

Бұл дегеніміз (қазіргі денсаулық сақтау жүйесін формалау кезеңінде өте көкейкесті болмақ): клиникалық менеджментке бас дәрігер мен оның орынбасарын ғана (бұларды бірінші кезекте) оқытып қана қоймай, бөлім меңгерушілерін, емдейтін дәрігерлерді, бас медициналық мейірбикелерді де оқыту керек деген сөз.

Олардың клиникалық басқару ойлай қабылеттерін қатайтып, клиникалық менеджменттің ғылыми жаңашылдығын арттыру қажет. Бас дәрігер болса, оны ұжымда көшбасшылықты игеріп, клиникалық менеджменттің ғылыми теориясын жетік білуі керек

-
- Клиникалық менеджмент ғылымның, тәжірибенің және инновациялардың туындысы деп айтуға бүгін толық негіз бар.
 - Медициналық көмектің сапасын, көлемі мен құрылымдарын тиімді басқару мәселелерінің көкейкестілігіне клиникалық жүйесін басқарудың жұмсақ түрлерін жасау итермелейді.
 - Емдік-диагностикалық үдеріс көптеген бірімен бірі байланысқан элементтерден: адамдардың, міндеттердің, ресурстардың, техно-логиялардың, құрамдардың, ақпараттардың және т.с.с. тұратын күрделі әлеуметтік-технологиялық жүйе болып есептелінеді.

Клиникалық менеджмент

- **Клиникалық менеджмент** — медициналық қызметкерлерді медициналық көмек берудің сапасын, көлемін және құрамын басқаруды тиімді етіп шығаруға бағытталған істі басқару жолдары. «Клиникалық менеджмент» термині медицина аясын-дағыы білім саласын, сондай-ақ клиникалық басқару жұмысын атқаратын денсаулық сақтаудағы белгілі бір басшылар санатын аңғартады.

«Клиникалық менеджмент»

- «Клиникалық менеджмент» түсінігі денсаулық сақтауда тіпті жаңа ұғым және де көбісімен мойындала бермейді. Көптеген бас дәрігерлердің клиникалық менеджментті қабылдамауы, олардың жаңа ілімді игергісі келмейтіндіктен, медициналық қызметкерлерді әкімшілікпен басқаруды қолдарынан жібермейтінен, және де емдеуші дәрігерді штаттағы орын емес, қайта шығармашы тұлға есебінде мойындамайтындығынан деп қарау керек.

-
- Клиникалық менеджменттің өміршеңдігі қарапайым шындыққа тіреледі, себебі клиникалық тәжірибе күрделі әлеуметтік-технологиялық үдеріс болғандықтан, ол басқаруды қажет етеді.

Клиникалық менеджмент тәсілдері

- Қазіргі уақытта менеджменттің теорияда және практикада қолданылып келе жатқан 4 тәсілі белгілі:
 1. Басқарудағы түрлі мектептердің болуы
 2. Үрдісті
 3. Жағдайлық
 4. жүйелік

Басқарудағы түрлі мектептердің болуы

- XX ғ. Бірінші жартысында бірнеше басқару мектептері дами бастады:
 1. Тейлордың ғылыми басқару мектебі
 2. Анри Файолдің әкімгерлік мектебі
 3. Адамгершілік қатынас мектебі
 4. Ғылымды басқару мектебі

Тейлордың ғылыми басқару мектебі

Тейлордың ғылыми басқару мектебінің басты идеясы ол жұмыс орнын жақсарту мен қалыпты жалақылық еңбекті қалыптастыру болатын.

Біз бір мәселені түсінуіміз керек, ол медперсоналдарға тұрақты және қалыпты түрде жалақыны төлеп, оны денсаулық сақтау жүйесіне енгізсе, көптеген жетістіктерге жетер едік.

Алайда бұл пікірмен ғана шектелуге де болмайды екен. Себебі жалақыны төлеудің түрлі тәсілдері бар. Тейлордың пікірі бойынша медперсоналдарға дифференциалды жалақы төлеу тиімді деп есептейді.

Анри Файолдің әкімшілік немесе классикалық мектебі

- Бұл мектептің мақсаты басқаруда әмбебап принциптерді қолдану болып табылады.
- Бұл принциптер екі негізгі аспектілерге негізделген:
- Мекемені рациональді жүйе бойынша басқару
- Мекеменің құрылысын және жұмысшыларды басқаруды құрастыру

Адамгершілік қатынас мектебі

- Бұл теорияны ұсынғандар жалақының жоғары болуы еңбектің жақсаруына үнемі әкеле бермейді деп санайды.
- Кейбір мәліметтерге сүйенсек, яғни медбикелердің арасында сұраулар жүргіздік. Оларға “Сіздің жұмысыңызға қандай өзгерістер енгізгенді қалар едіңіз?” деген сұрақ қойдық. Олардың 38% былай деп жауап берді *«Бізге және біздің жұмысқа басқарушыларқұрметпен қараса және коллективте жақсы қарым қатынас болса»*.

Клиникалық басқарудағы стратегиялық жоспарлау алгоритмі:

- Қоршаған ортаның анализі
- Халықтың қажеттіліктерін білу және көмек көрсету
- Ресурстарды бағалау
- Технологияларды таңдау
- Қозғалыстың бірқалыпты деңгейі
- Орындаудың жарамдылығы

Клиникалық басқарудың элементтік құрылыстарына жатады:

- Формулярлар, стандарттар, протоколдар, клиникалық басқару
- Ресурстар
- Технологиялар
- Нәтижелер
- Клиникалық аудит
- Медициналық көмектің сапасын бағалау

Қорытынды

- Жоғарыда айтқандай, тек қана клиникалық менеджмент арқылы емдік-диагностикалық үрдіс шын мәнінде өркениетті, медициналы, әлеметті және экономикалы тиімді болмақ.
- ЕАМ-нің әрбір басшысы алдында шектеулі қаржылық және материалды-техникалық ресурстар жағдайында қалайша медициналық көмек беруді оңтайлы көлемде, құрамда және сапалылықта орындай аламын деген мәселе туындайды.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Гордин В.Э. Сушинская М.Д. Менеджмент в сфере услуг: учебник для вузов. Издательский дом “Бизнес пресса ” Санкт –петербург, 2007
2. Кейт Кинан. Управление временем. Перевод с английского. Губренко О.И. Москва -2006,-80б
3. Розанова В.А. Психология управления. Москва, ООО “журнал управления персоналами”